

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale
(nr.409 din 19.11.2018)

Direcția generală juridică a examinat, în mod de urgență, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.

2. Prezentul proiect are drept obiect de reglementare modificarea Legii nr.289/2004, în scopul:

- reglementării exprese a obligației Casei Naționale de Asigurări Sociale de a achita direct beneficiarilor toate tipurile de prestații de asigurări sociale, cu excepția indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă achitată din mijloacele angajatorului (în condițiile art.4 alin.(2¹) lit.a) din Legea nr.289/2004);

- excluderii condițiilor specifice ce acordau dreptul la prestații de asigurări sociale pentru asigurații care desfășoară activitatea în baza contractului individual de muncă pe durată determinată;

- acordării dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de tuberculoză, de SIDA, de maladie oncologică – indiferent de durata stagiului de cotizare al asiguratului;

- expunerii într-o redacție nouă a art.7, ce reglementează modul de calculare a venitului mediu lunar asigurat necesar pentru stabilirea bazei de calcul al

indemnizațiilor de asigurări sociale (extinderea perioadei de substituie până la 36 de luni calendaristice consecutive, pentru situațiile când asiguratul în ultimele 12 luni premergătoare producerii riscului asigurat nu a realizat venit asigurat, stabilirea bazei de calcul de 35% din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru calcularea unor categorii de indemnizații la care au dreptul asigurații care nu au realizat stagiul de cotizare specificat la art.6 alin.(1) sau (2) din Legea nr.289/2004);

- reglementării diferențiate a bazei de calcul al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și cuantumul acesteia, pentru partea de indemnizație ce se achită de angajator (baza de calcul – salariul mediu al angajatului, cuantumul indemnizației 75% din baza de calcul), pentru partea de indemnizație achitată din bugetul asigurărilor sociale de stat – baza de calcul și cuantumul indemnizației rămân neschimbate;

- acordării dreptului medicului curant de a decide prelungirea concediului medical peste 180 zile, cu cel mult 30 de zile, fără avizul Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă;

- acordării dreptului asiguratului care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, de a opta pentru - acordarea indemnizației până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului (cuantumul lunar al acesteia fiind de 30% din baza de calcul – pentru toată perioada) sau acordarea indemnizației până la împlinirea vârstei de 2 ani a copilului (cuantumul lunar al acesteia fiind de 60% din baza de calcul până la împlinirea vârstei de 1 an a copilului și 30% din baza de calcul pentru al 2-lea an);

- reglementării exprese a dreptului părinților (tata sau mama copilului, beneficiarul indemnizației lunare pentru creșterea copilului) de a se angaja, a-și relua activitatea de muncă sau a se elibera înainte de expirarea concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, fără ca indemnizația respectivă să fie suspendată.

Potrivit notei informative a proiectului de lege, modificările propuse sunt necesare în scopul *îndeplinirii acțiunilor statuate în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.890 din 20 iulie 2016 (Capitolul IX. Politica socială proactivă, B. Asigurări sociale, obiectivele 6 și 6.3).*

3. În Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea nr.890/2016, obiectivele statuate la pct.6 și 6.3 (IX. Politica socială proactivă, B. Asigurările sociale) se referă în mod expres la *"implementarea certificatelor electronice de concediu medical" și "reorganizarea procesului de stabilire, calculare și plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă prin preluarea responsabilităților angajatorului"*.

Astfel, atenționăm că obiectul de reglementare a proiectului de lege este mai larg decât scopul declarat al proiectului.

Totodată, nota informativă la proiect a fost întocmită cu încălcarea prevederilor art.30 din Legea nr.100/2017, deoarece lipsesc informațiile necesare referitoare la celelalte reglementări propuse în proiect, în special pentru modificările propuse referitoare la stabilirea venitului mediu lunar asigurat pentru determinarea bazei de calcul al indemnizațiilor de asigurări sociale și costurile necesare implementării acestor prevederi. De asemenea, nu este clară intenția autorilor proiectului de lege și care este finalitatea urmărită prin opțiunile propuse pentru achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului (de 2 sau 3 ani).

Or, în proiectul de lege se păstrează noțiunea de „concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani”, dar opțional indemnizația va fi achită până la împlinirea vârstei de 2 ani a copilului. Totodată, semnalăm că urmează a fi corelate prevederile proiectului cu prevederile Codului muncii, care la art.124 alin.(3) reglementează termenul de „**concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului**” care poate fi folosit integral sau pe părți în orice timp, până când copilul va împlini vârsta de 3 ani.

În același context, atenționăm că opțiunea propusă pentru achitarea indemnizației până la împlinirea vârstei de 2 ani a copilului (prevederile propuse pentru art.18 alin.(6) lit.b) din Legea nr.289/2004), în formatul propus – va duce la diminuarea indemnizației totale cu un quantum echivalent a 2 luni de indemnizație (de 30% din baza de calcul), comparativ cu opțiunea alegerii achitării indemnizației pentru 3 ani. Iar pentru ca indemnizația pentru creșterea copilului să aibă un quantum echivalent, indiferent de perioada pentru care se achită (de 2 sau 3 ani), este necesar ca, quantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului (achitată pentru 2 ani) să fie stabilită de 60% din baza de calcul pentru primele 12 luni din momentul stabilirii, iar perioada rămasă până la împlinirea vârstei de 2 ani a copilului să fie calculată în proporție de 30% din baza de calcul.

4. Întru respectarea prevederilor Legii nr.100/2017 și a normelor de tehnică legislativă atenționăm asupra următoarelor aspecte:

a) La Art.I pct.7– textul „*cu avizarea CNDDCM*” de la art.9 alin.(4) din Legea nr.289/2004 a fost modificat deja cu textul „*cu avizarea CNDDCM sau a instituției (comisiei) medicale de specialitate, după caz*”, prin Legea nr.184/2018 pentru modificarea unor acte legislative (Art.III), care urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2019. Astfel, este necesar ca textul „*cu avizarea CNDDCM*” de la pct.7 să fie completat cu „*sau a instituției (comisiei) medicale de specialitate, după caz*”.

b) La Art.I pct.14, atenționăm că art.18 din Legea nr.289/2004 nu are un alineat (7). Respectiv, textul ”și (7)” necesită a fi exclus, iar după modificarea propusă pentru

alineatul (6) este necesar să fie inclus textul: "se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins", în continuare urmând textul propus în proiect.

c) La Art.I pct.21 – după textul "art.5" este necesar să fie completat cu - "alin.(1)".

d) La Art.I, pct.23 necesită a fi reformulat. Or, la art.30 din Legea nr.289/2004 reglementarea actuală se referă la „*prestațiile de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit.a), b) și g)*”, iar în urma modificărilor propuse în proiect, din mijloacele angajatorului se va calcula și achita doar indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă achitată în condițiile art.4 alin.(2¹) lit.a) din Legea nr.289/2004.

e) La Art.II alin.(2), nu este clară necesitatea intrării în vigoare a prevederilor „art.18 alin.(6) lit.a)” la data de 1 ianuarie 2019. Or, la art.18 alin.(6) lit.a), în varianta propusă de proiectul de lege – se face trimitere la „opțiunea prevăzută la alin.1 lit.a)”, adică la o prevedere care nu va fi în vigoare la 1 ianuarie 2019.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție

Ex.: A. Sarivan

Tel.: 556